

عنوان مقاله:

جریان شناسی گفتمانی به مثابه رویکردی مطالعاتی در شناخت فکری فرهنگی جهان اسلام (الگوی موردی: هویت اندیشی سیاسی)

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات سیاسی جهان اسلام، دوره 8، شماره 1 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسندگان:

حسین صولتی -

علیرضا کلانتر مهرجردی -

خلاصه مقاله:

هدف: روشها، نقش بسزایی در حصول نتایج مطلوب و اعتباردهی به یافته‌های مطالعه و تحقیق دارند. ماهیت روش‌شناختی پژوهش، تابعی است از اهداف، پرسشها، و مهم‌تر از همه مسئله‌ای که ذهن پژوهشگر با آن روبه‌رو است. بی‌گمان تلاش‌های فراوانی در زمینه تعریف و ارائه روشها در پرداختن به مسائل مختلف صورت گرفته است، زیرا روشها، ابزارهایی جهت پرداختن به مسائل و دست‌یابی به واقعیتها هستند و رسیدن به یک روش کارآمدتر می‌تواند به بررسی، تحلیل، درک، ماهیت و چیستی پدیده کمک بسزایی کند. روش: نظر به ضعف و کاستی عمده روشهای کمیت‌گرا نسبت به روشهای کیفیت‌گرا و استفاده از نظرسنجی و پرسشنامه به دلیل خردنگری حاکم بر آنها، در تحلیل واقعیات کشورهای اسلامی می‌توان از روش جریان‌شناسی گفتمانی به‌عنوان یک رویکرد نوین، بومی، کلان‌نگر و کارآمد جهت خوانش مسائل و شناخت فکری فرهنگی جهان پیرامون، از جمله جهان اسلام بهره گرفت. یافته‌ها: روش مذکور می‌تواند به‌عنوان سرمشق و مدلی در فهم معنا دارتر واقعیات عرصه بین‌الملل اسلامی مفید واقع شود. بنا براین در این پژوهش با همین روش به بررسی هویت سیاسی در اندیشه دو متفکر جهان اسلام پرداختیم. نتیجه‌گیری: روش پیشنهادی برای بخشی از مسائل جهان اسلام همچون مسئله روشنفکری، زنان، توسعه، آزادی، عدالت، دموکراسی، هویت و هویت سیاسی و... مفید است. لذا پژوهش پیش‌رو با ارائه یک روش و به دست آوردن روایی آن، راه تازه‌ای برای مطالعه و مواجهه با مسائل جهان اسلام را نمایش می‌دهد.

کلمات کلیدی:

گفتمان، جهان اسلام، هویت سیاسی، روش جریان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1151014>

